

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace
e-mail: skola@zs14.plzen-edu.cz
datová schránka: tyemv2e
www stránky: <https://zs14.plzen.eu>

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

ŠKOLNÍ DRUŽINA

LES VE ŠKOLE – DRUŽINA VENKU

MOTTO : „ Příroda je to nejlepší hřiště na světě“

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace
e-mail: skola@zs14.plzen-edu.cz
datová schránka: tyemv2e
www stránky: <https://zs14.plzen.eu>

Obsah :

Identifikační údaje školy	3
Cíle školní družiny	4
Výchovně vzdělávací činnosti v zájmovém vzdělávání – formy vzdělávání	4 – 5
Obsah vzdělávání	5 – 7
Délka a časový plán vzdělávání	8
Podmínky pro přijímání do školní družiny	8
Průběh a ukončování vzdělávání	8
Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	8 - 9
Materiální, personální, ekonomické a podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	9 - 11

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace
e-mail: skola@zs14.plzen-edu.cz
datová schránka: tyemv2e
www stránky: <https://zs14.plzen.eu>

1. Identifikační údaje

Adresa školy : Zábělská 25, Plzeň 312 00

Ředitel školy : Mgr. Helena Lišková

IČO : 68784643

IZO : 102228337

REDIZO : 600069567

Kontakty :

Telefon: 378 027 300

Web: www.14zsplzen.cz

www.zs14.plzen-edu.cz

E-mail: skola@zs14.plzen-edu.cz

Zřizovatel školy : Statutární město Plzeň
nám. Republiky 1, Plzeň
IČO: 00075370

Vedoucí vychovatelka : Mgr. Jana Kovaříková

Platnost a účinnost : 25.8.2025

Školní družina je školským zařízením pro zájmové vzdělání. Poskytuje zájmové vzdělávání žákům školy. Přednostně je určena pro žáky prvního stupně základní školy přihlášené pravidelné denní docházce. Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině, není pokračováním školního vyučování má svá specifika, která ji od školního vyučování odlišují. Cíle práce školní družiny navazují na Školní vzdělávací program 14. Základní školy Plzeň.

1. Cíle školní družiny

Základním cílem je rozvíjení osobnosti účastníků s návazností na kompetence a průřezová témata RVP ZV a se zaměřením na oblast osobnostní a sociální výchovy. Cílem školní družiny je vést účastníky k tvořivému a logickému myšlení, spolupráci, respektu k ostatním, vnímavosti. Rozvíjet jejich nadání a zájmy, budovat u nich pozitivní vztah k přírodě a kultuře, posilovat u nich pozitivní návyky a přispívat k prevenci sociálně patologických jevů. **Specifickým cílem školní družiny při 14. ZŠ v Plzni, příspěvkové organizaci, je přenést zájmové vzdělávání větší měrou ven do přírody.** Pobyt v přírodě prospívá tělu, žák při hře venku zapojuje všech pět smyslů a rozvíjí široké spektrum svých tělesných i mentálních schopností. Venku žáci rozvíjí nejen své znalosti, ale současně i emoční a sociální inteligenci, dochází k rozvoji fantazie a představivosti. Pobyt venku žákům prospívá i s ohledem na dlouhý čas trávený denně v učebnách, nabízí dostatek prostoru, podnětů a názorných ukázek k osvojování nových dovedností a upevňování těch již získaných. V souvislosti s tímto cílem školní družina dlouhodobě spolupracuje se sdružením „Tereza“ a je zapojena do jejich programů. A dále aktivně využívá zázemí zřízené zahrady. Důraz na pohyb a pobyt venku je kladen i z důvodu zjištění, že za poslední desetiletí výrazně poklesla fyzická zdatnost žáků. Při četnějším pobytu venku a zařazování sportovních aktivit do pravidelných činností zájmového vzdělávání, dochází u účastníků k posilování kondice a fyzické zdatnosti.

2. Výchovně vzdělávací činnost v zájmovém vzdělávání – formy vzdělávání

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje:

- a) **Pravidelná zájmová, výchovná, rekreační nebo vzdělávací činnost včetně možnosti přípravy na vyučování – každodenní** činnost v oddělení vychází z týdenní skladby zaměstnání, představuje organizované aktivity
- b) **Příležitostná zájmová, výchovná, rekreační nebo vzdělávací činnost včetně možnosti přípravy na vyučování** - činnost organizovaná nepravidelně, přesahuje rámec jednoho oddělení, je určena širokému okruhu zájemců, této činnosti se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce, na akce jsou zváni zákonní zástupci, případně další veřejnost (například výstava vyzdobených dýní, lampionový průvod, vánoční dílny, maskární karneval, velikonoční dílny, májový pochod, výprava za pokladem).

- c) **Využití nabídky spontánních činností** – účastníci jsou vhodně motivováni, prolínají se zde volně řízené, spontánní a odpočinkové činnosti. Jsou to například hry v ranním bloku, odpolední klidové činnosti či hry při pobytu venku.

3. Obsah vzdělávání

Školní družina je školským zařízením, která poskytuje nabídku volnočasových aktivit. Způsob odpočinku a vhodné využívání volného času je jedním z faktorů, které spolupůsobí při utváření životního stylu a hodnotové orientace účastníků. Učit žáky správně odpočívat a vhodně využívat volný čas je jedním z nejvýznamnějších úkolů výchovy. Každému žákovi má být dána příležitost k naplňování volného času. Je to jeho právo, které je zakotveno v Úmluvě o právech dítěte. Volný čas je naplňován nabídkou různorodých aktivit a her, pomůckami a vybavením školní družiny a zvolením inspirujícího a podnětného prostředí. Pedagogický pracovník sleduje trendy v naplňování volného času, respektuje potřeby a přání účastníků a vytváří své vlastní programy a projekty. Podstatným požadavkem pro práci s účastníky ve volném čase je dobrovolnost. Účastníci musí být vhodně motivováni, aby měli chuť se do činnosti zapojit.

Základní oblasti vzdělávání:

4.1. Jazyk a jazyková komunikace:

- sledování správné výslovnosti, tempa řeči a pravidelného dýchání,
- hry na ovládání dechu, soutěžení v jazykolamech, předčítání si navzájem,
- vyprávění příběhů a zážitků,
- půjčování knih v knihovně a následné povídání o nich,
- učení básniček a říkadel pro různé příležitosti,
- hraní slovních her – slovní fotbal, abeceda,

4.2. Člověk a jeho svět:

- poznávání okolí školy,
- pohyb po komunikacích,
- vyprávění o místě, kde žáci žijí,

4.3. Lidé kolem nás:

- znalost rodinných vztahů,
- tolerance odlišnosti jiných lidí,
- tolerance etnických menšin,
- mezilidské vztahy
- pravidla slušného chování, chování ve společnosti

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace
e-mail: skola@zs14.plzen-edu.cz
datová schránka: tyemv2e
www stránky: <https://zs14.plzen.eu>

- pravidla vzájemné komunikace
- multikulturní výchova-tolerance empatie, solidarita
- vzájemná spolupráce při hrách,

4.4. Lidé a čas:

- znalost hodin, režimu dne,
- orientace v kalendáři – dny, měsíce,
- znalost života v minulosti,
- prohlížení encyklopedií,

4.5. Rozmanitosti přírody:

- znalost ročních období,
- procházky v přírodě,
- chování v přírodě
- zpracovávání přírodnin,
- pěstování zeleniny a bylin v družinové zahradě
- znalost základů ekologie, třídění odpadů, využívání použitých materiálů,

4.6. Umění a kultura:

- zpívání písní,
- rozvíjení estetického citění, motoriky, barevného citění,
- malování a kreslení podle zadání, předlohy nebo fantazie,
- vyrábění drobných dárků a přáníček,

4.7. Člověk a zdraví:

- poznávání sebe sama,
- znalost základních hygienických návyků, samoobslužnost ve školní jídelně
- hraní pohybových her v místnosti, tělocvičně a terénu,
- využívání sportovního hřiště nebo tělocvičny pro míčové hry,
- hraní her na obratnost, sílu, vytrvalost,
- aktivity venku v přírodě

4.8. Člověk a svět práce:

- vymýšlení a tvoření drobných dárků pro sebe, kamarády, rodinu,

- stavění objektů ze stavebnic podle návodu či fantazie,
- znalost různých profesí a jejich náplně práce,
- uklízení pracovních míst a dodržování bezpečnosti při práci
- drobné zahradnické práce v bylinkové zahradě

Při všech činnostech rozvíjíme a posilujeme klíčové kompetence:

- a) **kompetence k učení** (žáci mají dostatek času na dokončení započaté práce, je podporována samostatnost a tvořivost, jsou uplatňovány prvky pozitivní motivace, žáci jsou vedeni k sebehodnocení a realizaci vlastních nápadů),
- b) **kompetence k řešení problémů** (jsou vytvářeny podmínky pro rozeznávání správných a chybných řešení, žáci jsou vedeni k samostatnosti, podporována je kolektivní práce, společně jsou řešeny problémové situace a konflikty mezi žáky, žáci jsou vedeni k překonávání obtíží při dokončování činnosti),
- c) **kompetence komunikativní** (žáci jsou vedeni k vhodné komunikaci s vrstevníky a dospělými, jsou vytvářeny situace pro vyjadřování vlastního názoru žáků, jsou zapojováni do diskuze, dbáno je na vhodné formulování myšlenek),
- d) **kompetence sociální a interpersonální** (žáci jsou podněcováni k vzájemné spolupráci, učení rozpoznávat vhodné a nevhodné chování, vedeni k dodržování dohodnutých pravidel, na jejichž tvorbě se mohou podílet. Je vytvářena příjemná atmosféra ve skupině.),
- e) **kompetence občanské** (žáci jsou vedeni k zodpovědnosti, učení uvědomovat si svá práva a povinnosti, jsou vedeni k ochraně svého zdraví a zdraví druhých),
- f) **kompetence k trávení volného času** (žáci se učí smysluplně trávit volný čas a orientovat se v možnostech jeho využití, učí se vybírat zájmové činnosti podle dispozic, zájmy žáků jsou rozvíjeny v organizovaných i individuálních činnostech).
- g) **digitální kompetence** (žáci se seznamují s prací na interaktivní tabuli, poznávají její prostředí, seznamují se s mobilními aplikacemi například aplikací pro rozpoznávání rostlin, hub, souhvězdí, seznamují se s prací a prostředím na tabletech, řeší jejich pomocí jednoduchá zadání a úkoly, pracují s QR kódy, prostřednictvím bee - bot robotických hraček a jejich programováním rozvíjejí logické myšlení)

Abychom zvýšili atraktivitu, zájem a motivaci účastníků, je konkrétní obsah zájmového vzdělávání rozpracovaný do ročního plánu a je každým rokem měněn.

4. Délka a časový plán vzdělávání

Zájmové vzdělávání probíhá v průběhu celého školního roku od září do června. Konkrétní činnosti jsou specifikovány, rozpracovány do jednotlivých měsíců a tematicky zaměřeny. V měsíci červenci a srpnu je činnost školní družiny přerušena. Na dobu konání jarních, podzimních, velikonočních prázdnin bude provedena poptávka mezi zákonnými zástupci účastníků, zda mají o provoz školní družiny zájem. Pokud bude zájem o školní družinu alespoň 50 % účastníků přihlášených k pravidelné docházce, bude provoz školní družiny zajištěn. Ranní provoz školní družiny je od 6.00 hod do 7.40 hod. v případě děleného vyučování do 8.45 hod. Odpolední provoz je od 11.45 hod do 17.00 hod.

5. Podmínky pro přijímání do školní družiny

Zájmové vzdělávání ve školní družině je určeno především pro žáky prvního stupně. Před nástupem žáka k zájmovému vzdělávání je zákonný zástupce povinen vyplnit přihlášku a jejím podpisem ručí za správnost údajů v ní uvedených. Přihlášku k zájmovému vzdělávání obdrží zákonní zástupci od kmenových vychovatelek nebo je k dispozici ke stažení na webových stránkách školy. Vyplněnou přihlášku odevzdají vedoucí vychovatelce školní družiny do poloviny měsíce června předchozího školního roku. Zákonný zástupce přihlašuje žáka k zájmovému vzdělávání, které se uskutečňuje formou pravidelné denní docházky, nejméně 4 dny v týdnu po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců. Na základě přihlášky rozhoduje ředitelka školy o přijetí žáka do školní družiny podle těchto kritérií : Žáci jsou přijímáni k pravidelné denní docházce. Přednostně jsou přijímáni žáci 1.-3. ročníků. Žáci jsou přijímáni do naplnění kapacity školní družiny. Ředitelka přijímá žáky do školní družiny do naplnění nejvyššího povoleného počtu žáků, maximálně 30 žáků do oddělení.

6. Průběh a ukončování zájmového vzdělávání

Účastník zahajuje docházku do školní družiny dnem uvedeným v přihlášce, končí ji posledním dnem docházky v daném školním roce. V průběhu školního roku mohou zákonní zástupci dítě z docházky do školní družiny odhlásit na základě písemné žádosti s datem ukončení docházky. O ukončení zájmového vzdělávání nevydává školské zařízení žádné potvrzení. Písemnou žádost o odhlášení dítěte ze školní družiny odevzdají zákonní zástupci vedoucí vychovatelce do konce měsíce předcházejícímu tomu měsíci, kdy chtějí docházku dítěte do školní družiny ukončit. Účastník může být ze školní družiny podmíněně vyloučen nebo vyloučen, pokud svým chováním opakovaně narušuje činnost školní družiny, svým chováním ohrožuje zdraví své a svých spolužáků, dopustil se závažného kázeňského přestupku proti školnímu řádu či Vnitřnímu řádu školní družiny. O vyloučení účastníka rozhoduje ředitelka školy po projednání se zákonnými zástupci účastníka.

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Vychovatelky školní družiny respektují doporučení vyplývající ze zpráv školských poradenských zařízení, a spolupracují se zákonnými zástupci účastníků. V případě potřeby vychovatelky konzultují postupy práce s výchovnou poradkyní, se speciálním pedagogem nebo

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace
e-mail: skola@zs14.plzen-edu.cz
datová schránka: tyemv2e
www stránky: <https://zs14.plzen.eu>

metodikem prevence. S ohledem na možnosti těchto účastníků je upravován rozsah i obsah činnosti, v souladu s doporučeními jsou činnosti diferenciovány, velký důraz je kladen na pozitivní motivaci.

Účastníkům mimořádně nadaným je nabídnuta možnost využívání školní knihovny, přístup na internet. Při přípravě programu pro takového žaka spolupracuje vychovatelka školní družiny s učiteli základní školy, aby byly žákovi nabídnuty takové metody a formy práce, které by ho vhodně motivovaly a uspokojily. Vychovatelka aktivně vyhledává další možnosti, jak dále rozvíjet schopnosti žáka. Nabízí možnosti účastnit se výtvarných a řemeslných soutěží, poskytnutím kvalitních fyzikálních stavebnic I triangl rozvíjí jeho přírodovědné schopnosti, logické myšlení a manuální zručnost.

8. Materiální, personální, ekonomické a podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Materiální podmínky

Školní družina má dostatečně velké prostory v pavilonu v prvním patře levého křídla školy a v pavilonu v přízemí hlavní budovy. Má sedm až devět oddělení v návaznosti na počet přihlášených účastníků. Osm oddělení je umístěno v učebnách a jsou částečně vybaveny pro činnost školní družiny. Jedno oddělení je vybaveno stolky pro školní družinu a velkým odpočinkovým prostorem. Každé oddělení má k dispozici didaktické a společenské deskové hry, stavebnice, hračky a sportovní potřeby. Dále je vybaveno spotřebním materiálem, který je využíván zejména pro tvorbu účastníků. Vybavení hračkami a pomůckami je pravidelně obměňováno a doplňováno. Nábytek je přizpůsoben antropometrickým požadavkům je nezávadný a estetický. Školní družina má počítačovou učebnu, sklad pomůcek a bylinkovou zahradu s altánem, venkovním hracím kobercem a prostorné pískoviště. Dále má k dispozici tělocvičnu, školní kuchyňku a školní hřiště. Účastníci mají k dispozici interaktivní programovatelné hračky a stavebnice, tablety a v každé učebně je interaktivní tabule. Vybavení školní družiny se řídí potřebami, a to jak z hlediska obnovy, tak i z hlediska modernizace. V souvislosti s modernizací a zajištění bezpečnosti byl pro školní družinu instalován systém Bellhop, který slouží k vyzvedávání účastníků ze školní družiny a umožňuje elektronické vedení třídní knihy, dále přesně zaznamenává docházku účastníka do školní družiny. Pro účely obnovy a modernizace školní družiny jsou využívány prostředky z provozního příspěvku zřizovatele a prostředky tvořené poplatky zákonných zástupců za zájmové vzdělávání.

Personální podmínky

Vychovatelky školní družiny jsou kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci. Účastní se dalšího vzdělávání. Pracovní doba je vychovatelkám plánována tak, aby byla účastníkům při všech činnostech zajištěna dostatečná pedagogická péče. Vychovatelky se chovají a jednají profesionálním způsobem.

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace
e-mail: skola@zs14.plzen-edu.cz
datová schránka: tyemv2e
www stránky: <https://zs14.plzen.eu>

Ekonomické podmínky

Účast účastníků na zájmovém vzdělávání je zpoplatněna. Úplata se řídí „Směrnicí k úplatě za zájmové vzdělávání“. Úplata za školní družinu je využita zejména na nákup materiálu a vybavení pro činnost školní družiny, na úhradu energií. Dále školní družina využívá finanční podpory od Spolku rodičů a přátel školy.

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Školní družina vytváří účastníkům, zaměstnancům i ostatním osobám oprávněným k pohybu v prostorách školní družiny reálné fyzické i psychické bezpečí. Dále zajišťuje vhodnou strukturu režimu účastníků s dostatkem relaxace, aktivního pohybu, dohlíží na vhodný stravovací a pitný režim. Podporuje dobré vztahy mezi žáky, rodiči a širokou veřejností. V kabinetě vychovatelek je umístěna lékárnička, jejíž obsah je pravidelně kontrolován a dle potřeby doplňován. Bezpečnost ve všech prostorách užívaných školní družinou je zajištěna dodržováním ustanovení uvedených ve Vnitřním řádu školní družiny, školním řádu, se kterými jsou účastníci seznámeni prokazatelným způsobem. V průběhu školního roku jsou účastníci pravidelně poučováni o zásadách bezpečného chování ve školní družině, ale i mimo ni. Pokud jsou pro činnost školní družiny využívány odborné učebny, řídí se ustanoveními řádů těchto prostor. V dalších prostorách se účastníci řídí pokyny vychovatelek a ostatních pedagogických pracovníků. Do jednotlivých oddělení se zapisuje maximálně 30 účastníků k pravidelné denní docházce. Vychovatelky zodpovídají za bezpečnost účastníků po celou dobu jejich pobytu ve školní družině. Při výchovné práci probíhající mimo areál školy, je stanoven maximální počet na jednu vychovatelku 25 účastníků. Účastník odchází ze školní družiny podle informací uvedených zákonnými zástupci na přihlášce školní družiny. Účastníka nelze uvolnit na základě telefonické žádosti. Při vyzvedávání účastníka ze školní družiny používají zákonní zástupci nebo pověřené osoby čipový systém Bellhop, který přesně eviduje čas a osobu, která účastníka vyzvedla, instalovaný u vchodu do školní družiny, vyzvedávající osoby do budovy školy nevstupují.

Postup při úrazu:

Drobná poranění ošetřuje vychovatelka přímo na místě nebo po příchodu do školní družiny. Ošetření zapíše na záznamový lístek a při odchodu účastníka ze školní družiny toto oznámí zákonnému zástupci nebo pověřené osobě. Pokud účastník odchází sám, informuje zákonného zástupce telefonicky. V případě úrazu poskytne vychovatelka první pomoc v rámci svých možností, případně volá linku první pomoci 155. O této skutečnosti informuje zákonný zástupce a vedení školy. Zajistí dohled nad ostatními účastníky přivoláním další vychovatelky a doprovází účastníka do nemocnice, kde setrvá do příjezdu zákonného zástupce. Úraz zapíše do knihy úrazů, která je umístěna na sekretariátu školy.

Postup při nevyzvednutí účastníka ze školní družiny:

Pokud si zákonní zástupci nevyzvednou své dítě do stanovené doby, snaží se je vychovatelka kontaktovat telefonicky, stejně tak i další pověřené osoby. Vychovatelka vyčká s účastníkem ve školní družině a o převzetí účastníka provede zápis. Pokud se rodiče do 30 minut nepodaří kontaktovat, vychovatelka kontaktuje policejní služebnu OOP Plzeň-Doubravka, případně linku 158, která má spojení na OSPOD. Vychovatelka vyčká s účastníkem ve školní družině na

14. základní škola Plzeň, Zábělská 25, příspěvková organizace
e-mail: skola@zs14.plzen-edu.cz
datová schránka: tyemv2e
www stránky: <https://zs14.plzen.eu>

příjezd pracovníků OSPOD. Vychovatelka o celé záležitosti informuje vedoucí vychovatelku, ta pak vedení školy.

Mgr. Jana Kovaříková
vedoucí vychovatelka

Mgr. Helena Lišková
ředitelka školy